

מדרגת חיים גבוהה יותר מזו שברוסיה. ובכל זאת אותה טענה מניין? האם היא פרי הצלחתה של התעמולה הרוסית או פרי מצפון לא־טהור והרגשה מוצדקת כי אמנם יש ויש צורך בתיקונים בסדרי החברה והמשק המערבי?

ההצעות הסופיות של איינגל סובכות על שני נושאים עיקריים: היחסים בין בריטניה לאמריקה ופיתוח האימפריה הבריטית. המחבר קובל ששני העמים, אשר נלחמו שכם אחד בשתי מלחמות, ולהם תפסות־חיים דומות מכמה בחינות, ואף אינטרסים משותפים, באים לידי מריבות תמידיות ולידי חוסר הבנה הדדי בתחומים רבים. (דרך אגב, שמו של בן הכס מופיע בקשר לזה כמה פעמים). מעניין הדבר שאיינגל אשר מחצתו הליבראליזם, ובא־נהאם, אשר מולדתו המארכסיים והקומוניזם, מגיעים, בעיקרו של דבר, לאותה המסקנה, והיא שתביעת השעה היא קר אופרציה הדוקה בין שני העמים האנגלו־רססיים משני עברי האוקיינוס. בא־נהאם אמנם הרחיק לכת, בתבועו פדרציה של אמריקה וקהלית העמים הבריטית כצעד ראשון לקראת פדרציה עולמית. איינגל מסתפק בדרישה לשיתוף פעולה ומוסיף לכך את תכניותיו לפיתוח השטחים הגדולים הנתונים גם היום, אחרי צמצום האימפריה, לתשפעה הבריטית. סבור הוא שעוד לא עלה הכורת על האימפריה. שעדיין יש אפשרויות גדולות לפנינו, אם רק תדע לפתח אותם שטחים נרחבים בחלקי העולם השונים. נימוקו ונחמתו שבתנאים המודרניים של תחבורה מהירה קל יותר לרכז תכניות פיתוח נרחבות מלשעבר.

נכנס איינגל לויכוח הנטוש עתה בכל הארצות, הוא הויכוח בין המחשבה הרוסית־המנורחית והמחשבה האנגלו־רססית־המערבית. חלק זה של הספר מיועד ביוחד לקהל האנגלי. לפנינו נסיון לתאר את דרך המחשבה והתעמולת הקומוניסטית. אין חידוש רב בסקירת הקפיצות הפוליטיות של המפלגה הקומוניסטית בשנים האחרונות, למן חוזה ריבנטרופ־מולוטוב עד לימינו אנו. עניינה יש בחיזור התמורות בהלכי־הרוח של מנהיגי השמאל הבריטי. איינגל מביא שתי פסקאות מדבריו של הארולד לאסקי. לשעבר היה לאסקי משווה את התנועה הבולשוויסטית לנצרות הקדומה על כל המסקנות הנובעות מהשוואה כזו. לא יצאו ימים כרובים ולאסקי פסק שהשיטה הקומוניסטית „מביאה להשחתת הלב והמוח ומזוללת בתבונה ובאמת”. אמנם איינגל מזכיר שהפיסקה על הנצרות נאמרה על רוסיה והפיסקה השניה נאמרה על המפלגה הקומוניסטית הבריטית, אך אין ספק שהתמורה אשר התבדל בין שתי הפיסקאות מציינה אופינית היא להתפתחות הרעות המדיניות בימינו.

איינגל מתריס כנגד נימוק שגור בפי מנהיגים מתקדמים בעולם המערבי הנוהגים להכריז: לא נצליח במלחמה עם הקומוניזם אלא אם נבטיח למעמד הפועלים בארצותינו תנאים טובים כל כך, שלא יתגעגעו כלל על המשטר הרוסי. הטוענים כך מניחים, כנראה, שהפועל האמריקני או הבריטי חי ועובד בתנאים גרועים מאלה של הפועל הרוסי ותפוקת המשק המערבי קטנה מהתפוקה במשק הרוסי. אך שתי ההנחות מוטעות. הפועל המערבי, מכל מקום, נהנה

בשולי החוברת

קארל י. פרידריך הוא פרופסור למשפט השלטון באוניברסיטה של הארווארד בארצות־הברית. הוא מחברם של כמה ספרים, בהם הספר על שלטון קונסטיטוציוני ודימוקראטיה (1942) וכן השלום הבלתי־נמנע (1948). בספר זה האחרון הוא דן בסדר־עולם על־פי התוק. פרופ' פרידריך הוא מטובי הידידים הנוצרים שעמדו לציונות באמריקה.

„מדע ותעשית במדינת ישראל” הוא ראשון לסדרת שני מאמרים. פרופ' ר. סמואל, המרצה בתכנית בחיפה משנת 1937, עקב אחר תהליכי אינדוסטריאליזציה לא בארץ אחת בלבד. בשנות 1930—1936 הורה פסיקה באוניברסיטה של אליגאר הסמוכה לדלהי שבהודו. בתקופת המלחמה האחרונה הרצה במכון לטכנולוגיה בשיקאגו ואז ניתן לו לעמוד מקרוב על מאמץ־התעשית המלחמתי של ארצות־הברית.

מאמרו של פנחס לוביאניקר יוצא בעקבות דבריו במועצה האחרונה של מפלגת פועלי ארץ־ישראל. דבריו של ב. כצנלסון, שלא נתפרסמו קודם, הם מתוך שיחתו עם מדריכי נוער ובעקבות דבריהם על הגולת. הדברים נאמרו על הר הכרמל ב־6 ביוני 1944.

גידו פיובנה הוא הוגה־דעות איטלקי ודבריו נתפרסמו קודם ב־לֶאָ טאן מודאָרן הצרפתי. בקרתו העזה והנוקבת מעמידתנו על כשבשונם של דברי ימי איטליה בנמנו ומעוררת מחשבתנו לא על איטליה בלבד.

בחוברת הבאת יבוא המשכו של „בתחלה היתה זו מוסיקה”. הפרקים הם מתוך ספרו של ר' בנימין, התולך ונשלם בידו, „שעות עם טולסטוי — ועם אחרים”.